

УДК 343.9

Тетяна Іванівна Ямкова,

студентка 4 курсу юридичного факультету

Львівського державного університету внутрішніх справ

ПРОТИДІЯ НАРКОЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Проблема наркозлочинності є актуальною як в Україні так і у всьому світі. Кримінальний-процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року визначає загальний порядок кримінальних проваджень щодо всіх кримінальних правопорушень та злочинів, пов'язаних із незаконним обігом наркотиків, Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин від 1988 року рекомендує державам, які заходи застосовувати у боротьбі з обігом наркотиків. Також парламентом нашої держави прийнято ряд законодавчих актів, які регулюють обіг наркотичних речовин, до них, зокрема, належать такі: ЗУ «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними» від 15 лютого 1995 року, ЗУ «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15 лютого 1995 року та ін.

Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними» визначає такі заходи протидії, як: контрольована поставка, оперативна закупка, конфіскація, запити правоохоронних органів про розміщення коштів, одержаних від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, огляд транспортних засобів, вантажів і особистих речей громадян, зупинення та припинення діяльності закладів масового перебування громадян, у яких виявлені факти вживання чи збуту наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, а також вживає заходи протидії незаконному культивуванню наркотиковмісних рослин та здійснює адміністративний нагляд за особами, звільнених з місць позбавлення волі.

Такі заходи як контрольована поставка та оперативна закупку є формою такої негласної слідчої (розшукової) дії як контроль за

вчиненням злочину. Така дія не проводиться, якщо внаслідок таких дій неможливо повністю запобігти:

- 1) посягання на життя або заподіяння особі (особам) тяжких тілесних ушкоджень;
- 2) поширенню речовин, небезпечних для життя багатьох людей;
- 3) втечі осіб, які вчинили тяжкі чи особливо тяжкі злочини;
- 4) екологічній або техногенній катастрофі [1].

На мою думку, контрольована поставка та оперативна закупка є більш дієвими засобами запобігання, оскільки вони дозволяють викривати злочини на митницях та державних кордонах.

У жовтні 2015 року Кабінетом міністрів України було створено юридичну особу публічного права під назвою - Департамент протидії наркозлочинності. Але такий Департамент був ліквідований Постановою КМУ від 30 листопада 2016 року.

Крім вказаних способів протидії у Законі, держава також вживає інших не зазначених заходів. Серед таких можна назвати співпрацю України та США. Можливість такої співпраці обговорювали Голова Національної поліції – Сергій Князев та Стефані Холмс (директор відділу з правоохоронних питань Посольства США в Україні), а також представники DEA Кевін Деніалз та Джейсон Шумахер на зустрічі у Києві 13 лютого 2019 року. Учасники обговорювали питання практичної співпраці. Зокрема, заступник Голови Національної поліції, на попередніх зустрічах, В'ячеслав Аброськін так висловлювався про таку співпрацю : «Під егідою Європолу ми створили групу, до складу якої увійшли шість країн. Ми напряму співпрацюємо, обмінюємося оперативною інформацією, що стосується транзиту наркотиків та діяльності «злочинців у законі», які контролюють цей напрямок. І це вже дає результати. Враховуючи, що DEA має представників у 91 країні, створення такої платформи під егідою DEA, дозволило би нам значно розширити свою взаємодію та об'єднатися у протидії одному ворогові – наркозлочинності» [2]. Така співпраця дасть можливість навчати поліцейських на основі світового досвіду та дозволить правоохоронцям багатьох країн обмінюватися оперативною інформацією про наркодіяльність злочинних угруповань, що діють в межах декількох країн.

Упродовж січня 2019 року підрозділи протидії наркозлочинності викрили 9 наркоугруповань та 55 груп наркозбувачів, які

використовували мережу Інтернет. Правоохоронцями ліквідовано 19 нарколабораторій, 115 наркопритонів. Також накладено арешт на майно та вилучено кошти у наркоторговців на суму 18,2 мільйона гривень. Слідчі поліції повідомили про підозру за вчинення тяжких та особливо тяжких злочинів 333 особам, з них 112 – арештовані. Зокрема, 99 наркоділків арештовані за збут наркотичних речовин [3]. Показник за вказаний період є вищим за попередній у 4,5 рази. Основним завданням правоохоронців є викриття злочинних наркогруп.

Проте, не дивлячись на це, проблема протидії наркозлочинності в Україні є однією з найгостріших соціальних і правових проблем. Якщо говорити про ситуацію, то наша держава посідає перше місце в Європі та Центральній Азії за темпами поширення ВІЛ інфекції, входить до переліку країн із загрозливим рівнем немедицинського споживання наркотиків. Лише 2 % наркоманів виліковуються, решта помирає. У середньому за добу в країні помирає 329 наркозалежних, а на рік це число сягає 120 тис. осіб. Відповідно до останніх досліджень даної проблеми, за результатами досліджень Українського медичного та моніторингового центру з алкоголю та наркотиків Міністерства охорони здоров'я України, наркотики вживають від 324 тис. до 424,7 тис. осіб. За останні десять років кількість смертей серед осіб, які перебували на наркологічному обліку, зросла більше ніж у 3 рази, у тому числі від передозування – майже в 4 рази. Загрозливих розмірів набули поширеність розладів психіки та поведінки внаслідок вживання наркотичних речовин (174,7 на 100 тис. населення), а також психічні захворювання (11,5 на 100 тис. населення) [4, с. 137].

Підсумовуючи все вищесказане, можна зробити висновок, що боротьба із наркозлочинністю в Україні активно проводиться. Ми маємо велику кількість нормативно-правових актів, які регулюють методи боротьби та вказують їх основні засади. Дивлячись на статистику, бачимо реальні дії правоохоронців по викриттю таких злочинів, хоча в суспільстві існує думка, що вона є дещо прикрасеною. Наркозлочинність є також великою соціальною проблемою, оскільки від неї страждає велика кількість населення нашої держави.

Список бібліографічних посилань

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 15.04.2020).

2. Правоохоронці України та США обговорили створення міждержавної платформи для протидії наркозлочинності // Урядовий портал : сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/menyu-pravoohoronci-ukrayini-ta-ssha-obgovorili-stvorenniya-mizhderzhavnoyi-platforni-dlya-protidii-narkozlochinnosti> (дата звернення: 15.04.2020).

3. В'ячеслав Аброськін: У чотирьох регіонах Нацполіція розпочала реформування підрозділів протидії наркозлочинності // Єдиний портал органів системи МВС України : сайт. URL: https://mvs.gov.ua/ua/news/18505_Vyacheslav_Abroshkin_U_chotiroh_reghonah_Nacpoliciya_rozpochala_reformuvannya_pidrozdiliv_protidii_narkozlochinnosti.htm (дата звернення: 15.04.2020).

4. Політова А. С. Сучасний стан протидії наркозлочинності в Україні. *Правовий часопис Донбасу*. 2018. № 3. С. 136–145.

Одержано 17.04.2020

УДК: 343.58

Тетяна Іванівна Ямкова,

студентка 4 курсу юридичного факультету

Львівського державного університету внутрішніх справ

ЗАБОРОНА ЗООПАРКІВ І ДЕЛЬФІНАРІЇВ ЯК КРОК ДО ГУМАННІШОГО СТАВЛЕННЯ ДО ТВАРИН

Сьогодні у всьому світі йде активна боротьба за захист прав тварин. Основна її мета – припинити жорстоке поводження з нашими меншими братами. Багато людей чуло про методи якими примушують тварин виконувати трюки у цирках, але мало хто задумується як живеться їм у зоопарках та дельфінаріях.

Я вважаю, що доцільно було би почати свою наукову працю із норм законодавства. Відповідно до статей 7 та 8 –ї Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» говорять, що умови утримання тварин повинні відповідати їх біологічним, видовим та індивідуальним особливостям.